

18. Skalní umění v oblasti Gobustan Ázerbájdžán

Tři oblasti na plošině skalnatých balvanů, vyrůstající z polopouště centrálního Ázerbájdžánu, ukrývají úžasnou sbírku šesti tisíc skalních kreseb. Ty vypovídají o umění starém čtyři tisíce let. V lokalitě se rovněž nacházejí zbytky osídlení a pohřebišť, která tu zanechali obyvatelé žijící zde po konci doby ledové až do středověku.

19. Historické centrum města Korfu Řecko

Strategicky položené město Korfu na stejnojmenném ostrově u vstupu do Jaderského moře začalo vznikat už v 8. století př. Kr. Tři zdejší pevnosti, navrhované benátskými staviteli, po čtyři staletí bránily námořní zájmy Benátek před Osmanskou říší. Především z 19. století pochází výstavní neoklasické domy starého města.

20. Vinice Lavaux Švýcarsko

Viniční terasy Lavaux se táhnou v délce 30 km podél břehů Ženevského jezera od Chateau de Chillon až k okraji Lausanne. I když zde možná víno pěstovali už Římané, dnešní vzhled začaly vinohrady získávat v 11. století, kdy oblast kontrolovaly benediktinské a cisterciácké kláštery.

21. Gamzigrad-Romuliana, Galériův palác Srbsko

Pozdně římský opevněný komplex dal na východě Srbska postavit císař Caius Valerius Galerius Maximianus na přelomu 3. a 4. století n. l. Po císařově matce neslo místo jméno Felix Romuliana. Najdeme tu opevnění, palác, baziliku, chrámy, lázně či tetrapylon.

22. Areál Národní mexické univerzity Mexiko

Komplex budov, sportovišť a parků kampusu Národní mexické univerzity (UNAM) vznikl v letech 1949–1952 za účasti 60 architektů, stavitelů a umělců. Výsledkem je modernistický celek kombinující prvky urbanismu, architektury, inženýrství, krajinářství i krásného umění s odkazy na místní tradice, zvláště z předhispanské doby.

se dotkl hladiny oceánu, a zatímco linie obzoru z něj ukusovala, ohromný kužel stínu hory Teyde vystřídala celou škálu barev a prodlužoval se až ke Gran Canaria.“ Tato slova pocházejí z roku 1907 a jejich autorem je Jules Verne. Ač na Kanárských ostrovech nikdy nebyl, popsal v románu Trampoty páne Thompsonovy až neuvěřitelně přesně fascinující podívanou, která se den co den odehrává v srdci ostrova Tenerife, tvořeném náhorní plošinou Národního parku Teide. Z něj jako homole vystupuje hora Pico de Teide (3718 m). Z ostrova Tenerife ji můžete zahlédnout z mnoha míst, tak dominantní je. Nejkrásnější tehdy, když ještě zjara její vršek pokrývá sněhová čepice. Hora představuje ale mnohem víc a drží i několik rekordů. Tak předně, jedná se o vůbec nejvyšší horu Španělska. A vlastně i sopku, protože Teide je vulkán. Naposledy vybuchl roku 1909. Tahle spící sopečná krása, jejíž síra stále čpí ze žlutavých stěn těsně pod vrcholkem, si ale více než dobře vede i ve světovém měřítku. Ze dna Atlantiku se totiž zdvihá až ke špičce zhruba 8 tisíc metrů, což znamená, že je třetí největší sopkou světa vůbec.

Nahoře kolem Teide, na náhorní plošině Las Cañadas, dva tisíce metrů nad mořem, získává kanárský ostrov další ze svých mnoha tváří. Po vyprahlém jihovýchodním pobřeží, až tropicky svěže zeleném severovýchodě i jehličnany porostlými okrajiny pod kalderou přichází panorama ze sci-fi filmů. Tady by se klidně daly točit scény z Marsu. Vulkanická krajina se tu odhaluje v lávových polích různobarevných odstínů, od drobné pemzy až po skalnaté formace. A z toho všeho ční Pico. Kousek pod vrchol lze vyjet lanovkou, dál už vás nepustí. Zažít si jej a spatřit ráno, co Vernovi hrdinové večer, znamená vystoupat vzhůru po svých – až nahoru. Nejlépe je rozložit výstup na dvě etapy. Odpoledne se vyšplhat k horské chatě a druhý den ráno si přivstat a dobýt vrchol ještě za přibývajícího světla, než se vyloupnou první paprsky slunce a vrhnou stín hory, na níž stojí, přes moře proti ostrovu Gomera.

Pohár přetekl aneb Poprvé se škrtalo

Rok co rok hrozí UNESCO některým členským státům, že jejich lokalitu ze seznamu vyškrtne – ať už proto, že ohrožuje historickou zástavbu tou moderní, či málo chrání

FOTO: ARCHIV

Historicky první vyškrtnutá lokalita ze seznamu UNESCO – rezervace přímorožců arabských v Ománu.

příslušnou památku. Vždycky zatím skončilo jen u varovného prstu. Letos však organizaci došla trpělivost a sáhla k činům. Poprvé v historii byla některá z lokalit ze seznamu světového dědictví vyškrtnuta! Tou černou ovčí se stal Omán a postiženým místem unikátní rezervace přímorožců arabských.

Tyto asi metr vysoké antilopy s majestátními rohy vyhynuly ve volné přírodě Arabského poloostrova v roce 1972. A právě Omán je přesně deset let poté jako první navrátit zpět do divočiny. Roku 1994 se hájemství arabských antilop, rozprostírající se od centrální pouště až po pobřežní hory, ocitlo na seznamu světového dědictví. Jenže arabské vášně pro lov nešly s ochranou přírody právě ruku v ruce. Zatímco v roce 1996 zde žilo 450 kusů, nyní je to jen pouhých 65. Vedle rozsáhlého pytláctví dopustil Omán rovněž okleštění území chráněné oblasti o neuvěřitelných 90 procent. Mezinárodní trest přišel letos.

Jistým příslibem pro přímorožce je aspoň chování ostatních států v oblasti. Tato zvířata dnes žijí volně ještě v Bahrajnu, Izraeli a Saúdské Arábii. Naposledy v tomto roce vypustily stovku kusů do pouště kolem Abú Dhabí Spojené arabské emiráty. A tak snad zvíře, notoricky známé z reklam coby symbol katarských aerolinek, nepotká v budoucnu stejný osud jako v 70. letech. ■

Téma připravila
ADÉLA POLÁKOVÁ